

ERHVERVSJURA

HVEM SOM HELST, HVOR SOM HELST

LOVFORBEREDELSE: I overensstemmelse med moderne lovgivningsforberedelse er en tværministeriel arbejdsgruppe nedsat uden repræsentanter fra det erhverv, som gruppens arbejde skal regulere.

LARS BO LANGSTED
professor ved
Juridisk Institut,
Aalborg Universitet

finans@finans.dk

Konkurrence er godt, mere konkurrence er bedre, og åben konkurrence er det bedste af alt. Sådan kan man vist gengive en grundlæggende fælles samfundsoptatelse i hvert fald hos størstedelen af vore politikere og embedsmænd, og en lang række lovændringer drives af denne grundtro.

Omvendt er der tilsvarende en grundtro på, at tillid er godt, men at kontrol er bedre (dette siges dog sjældent så direkte – tværtimod) og endelig, at uddannelse er den lud, der er bedst til skurvede hoveder – og derfor har vi gennem de seneste år fået lovkrav om ikke blot uddannelse, men også løbende efteruddannelse af f.eks. advokater og revisorer. Senest er der fremsat lovforslag om, at bestyrelsesmedlemmer i bl.a. pengeinstitutter skal have en grunduddannelse, og for nylig fik vi krav om certificering af bankrådgivere.

Midt i dette minefelt af ofte helt modstridende grundkrav og -antagelser er der blevet nedsat en såkaldt »tværministeriel arbejdsgruppe«, der skal analysere og vurdere reguleringen af advokatbranchen. Arbejdsgruppens kommissorium fra marts i år indeholder fire konkrete punkter, som gruppen har til opgave at behandle.

De tre første går på fremskaffelse og analyse af en lang række nøgletal. Gruppen skal kortlægge den eksisterende regulering i Danmark og »sammenlignelige lande og sektorer« samt konsekvenserne af den nuværende regulering.

Men i det fjerde punkt aner man imidlertid arbejdsgruppens hoved-ledestjerne: Den skal »opstille forslag til justeringer af den eksisterende regulering samt øvrige konkurrenceforbedrende tiltag«.

Hovedformålet er således, at der skal udarbejdes forslag til konkurrenceforbedrende tiltag for advokatbranchen, men arbejdsgruppen skal dog heldigvis også vurdere eventuelle forslags konsekvenser for bl.a. borgernes retssikkerhed. Gruppen sammensættes af repræsentanter for Justitsministeriet, Finansministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet, og den »kan efter behov inddrage advokatbranchen i sit arbejde«.

Man kunne have fundet det naturligt at inddrage advokatbranchen direkte i gruppen, ligesom domstolene vil kunne have haft en naturlig plads i en sådan arbejdsgruppe. Desværre er det helt i overensstemmelse med moderne lovgivningsforberedelse at undgå alt for mange potentielle modsigelser og videnbelastning i det grundlæggende arbejde – sådan noget tager tid og er besværligt, ligesom man kan risikere, at gruppen så ikke leverer det, som »man« gerne vil have.

Der har tidligere været tiltag i samme konkurrenceforbedrende retning. I 2006 fik vi således »lov om juridisk rådgivning«, hvis hovedformål var at »skabe mulighed for, at rådgivere – ud over advokater – kan reklamere med, at de driver virksomhed med juridisk rådgivning. Dette gennemføres ved at ophæve forbuddet mod markedsføring af juridisk rådgivning i vinkel-skriverloven.

Ophævelsen af markedsføringsforbuddet tilsigter at forbedre den konkurrencemæssige situation på markedet for juridiske rådgivningsydelse, herunder at skabe øget konkurrence på prisen for juridisk rådgivning.« Samtidig fastsatte lo-

ven, at nye juridiske rådgivere – til hvem man ikke stillede uddannelsesmæssige krav – dog skulle overholde »god skik for juridisk rådgivning«. Den nye rådgivergruppe behøvede heller ikke at være ansvarsforsikret, i stedet skulle de angive, om de var ansvarsforsikrede.

Forslaget til denne (dengang) nye – konkurrencefremmende – lov var udarbejdet af en tværministeriel arbejdsgruppe med repræsentanter fra de selv samme ministerier, der nu igen skal se, hvad de kan gøre for at fremme konkurrencen på advokatområdet.

Efter at have levet med lov om juridisk rådgivning i nu ca. otte år må man sige, at den vel nærmest har været et flop. Og det har den afgivet mange grunde. For det første er det vanskeligt at skabe konkurrence på priser, hvis ydelserne ikke er de samme. For det andet bærer også uuddannede juridiske rådgivere et erstatningsansvar på linje med advokaternes, og for det tredje vil kunderne alt andet lige hellere søge kvalificeret rådgivning hos kvalificerede og godkendte rådgivere = advokaterne.

Man må også håbe, at den nye arbejdsgruppe vil gøre sig nogle overvejelser om,

hvorvidt grundudgangspunktet er rigtigt: at det skyldes manglende konkurrence, at priserne på advokatydelser og –rådgivning er høje?

Advokatfirmaerne konkurrer således hedt og indædt om klienterne inden for de segmenter, som det pågældende firma gerne vil betjene.

Men ud over prisen er der andre konkurrenceparametre: faglig dygtighed, specialviden, internationalt netværk, hurtighed, kendskab til klienten osv. Hertil kommer, at den pris, kunderne betaler – og dette gælder i hvert fald erhvervslivet – er en pris, som de føler fortsat giver bonus for dem selv. Hvis erhvervsvirksomhederne generelt mente, at priserne på advokatydelser var for høje, ville det være enkelt dels at forsøge at presse advokaten på prisen, dels simpelthen at ansætte den nødvendige juridiske kompetence inhouse.

At erhvervsvirksomheder ikke er ukendte med at »presse priser« kan f.eks. meget tydeligt ses på området for revision, hvor priserne nu er trykket så langt i bund, at fornuftige ledelser er begyndt at holde lidt igen med prisskruen. Vil man have en revision, der lever op til de faglige og lovfastsatte

» Og for så vidt angår rådgivning, er dette jo allerede i dag et frit marked, hvor virksomhederne kan søge rådgivning hvor som helst og hos hvem som helst.

krav, må man også betale for den.

En anden del af forklaringen på høje advokathonorarer er endvidere, at der først kræves en femårig universitetsuddannelse, dernæst en treårig uddannelse som advokatfuldmægtig og endelig obligatorisk efteruddannelse. Hertil kommer naturligvis firmaernes muligheder for at tilbyde kommende og nuværende advokater en løn, der modsvarer deres kvalifikationer og arbejds-

Som betryggelse for klienterne/kunderne er advokater endvidere undergivet et dis-

ciplinært ansvar, hvor de i Advokatnævnet kan idømmes bøder på op til 300.000 kr. eller få frataget deres bestalling i kortere eller længere tid.

Der er således tale om en branche, hvor lovgiver med rette har stillet store krav til kompetence og til muligheden for at føre kontrol og sanktionere tilsidesættelser af god advokatskik. Set i det lys og med erfaringerne fra lov om juridisk rådgivning in mente, synes det ikke oplagt, at arbejdsgruppen kan komme med konkurrencefremmende forslag, der ikke samtidig undergraver et eller flere andre af de helt centrale hensyn, som varetages med kravene til advokater.

Skulle arbejdsgruppen på et tidspunkt forestille sig en ophævelse af møderetsmonopolet (som ikke lænere er et fuldstændigt monopol), bør gruppen inddrage domstolssystemet for at få en vurdering af dommerens eventuelle bekymringer ved at skulle basere deres afgørelser på påstande, anbringender og bevisførelse foretaget af ikke-advokater. Og for så vidt angår rådgivning, er dette jo allerede i dag et frit marked, hvor virksomhederne kan søge rådgivning hvor som helst og hos hvem som helst.

Advokaterne er helt fraværende i den arbejdsgruppe, der skal analysere og vurdere reguleringen af advokatbranchen. Arkivfoto: Casper Dalhoff

